

DE GROOTE CONCERTZAAL

in de Bierstraat

Hoek Scheepmakershaven-Bierstraat

Uit de serie:

Het geheim van waterstad

2018

Bierhaven, richting Wijnhaven, omstreeks 1885 (huidige Jufferstraat). Oostelijk van de Bierhaven werd begin 17^e eeuw de Bierstraat aangelegd.

Rotterdamsche Courant 1756:

“Op Zaterdag den 27 Maart sal P. A. van Hagen te Rotterdam ten synen huuse concert houden door den onlangs uyt Italien gearriveerde zangers. Men betaelt voor yder persoon 30 st. en de billietten zijn te bekomen by den Houder des Concerts in de Bierstraat”.

Organist Petrus Albertus van Hagen (1714 Königslutter-1777 Rotterdam) vestigt zich in 1731 in Rotterdam. Hij is achtereenvolgens organist van de Oosterkerk en de Groote Kerk. Er waren regelmatig (orgel)concerten in de kerken van de stad. De kerkbestuurders hechtten veel waarde aan kwaliteit en stelden goede musici aan tegen een aantrekkelijk salaris.

Van Hagen was er een van en hield in 1756 openbare concerten in zijn huis in de Bierstraat. In 1760 trad zijn zesjarig dochtertje er op in een vioolconcert van Tartini.

In de 18^e eeuw waren de advertentierubrieken van de couranten nog erg beknopt en er is niet veel bewaard gebleven over de concerten.

Er zijn wel getuigenissen van buitenlandse bezoekers, zoals de Engelse muzikhistoricus Charles Burney, die in 1772 Van Hagen als een voortreffelijk violist en organist beschrijft en componist in de trant van Geminiani.

Vanaf 1768 wordt het huis aan de Bierstraat in aankondigingen “de Groote Concertzaal” genoemd.

In Van Hagen zijn de functies van dirigent, concertmeester, organist, violist, impresario, kastelein en conciërge verenigd en was hij destijds de spil van het Rotterdamse muzikleven.

In 1776 volgt musicus John Carel Zentgraeff (Saksen 1731-Rotterdam 1800) Van Hagen op als exploitant van de Groote Concertzaal.

Samen met van C.A.Steger, muziekmeester en orkestdirecteur van de Schouwburg, worden in de winter wekelijks concerten georganiseerd. Twintig jaar lang is de Concertzaal onder zijn leiding het middelpunt van muzikaal Rotterdam. In 1800 richtte hij een dilettantenorkest op dat zich tijdens de “Zaterdagsconcerten deed hooren”

Op 3 augustus 1803 verkoopt Steger het huis aan een consortium van Rotterdammers. Dit laat het pand slopen en de bekende architect **Jan Giudici** ontwerpt een nieuw gebouw.

Van het Timmerhuis komt de toestemming voor een bordes met sierlijke zuiltjes, waardoor dit gebouw zich onderscheidt van de overige panden aan de Bierstraat.

Binnen gaat men via een statietrap met flauwe bocht naar boven, door een antichambre naar de grote zaal, een langwerpige ovaal van 17 bij 9

meter met gestucte wanden en plafond met eenvoudige kroonlijst. Er is plaats voor 200 bezoekers.

Eind 1804 wordt de nieuwe concertzaal in gebruik genomen en zal nog bijna dertig jaar door dit consortium geëxploiteerd blijven. In maart 1832 wordt de concertzaal voorlopig gesloten.

Na 1832 investeert een nieuwe eigenaar weer in de concertzaal. Echter in de jaren daarna worden er steeds minder concerten gegeven en meer lezingen, vergaderingen, bazaars, bidstonden e.d.

Tot 1824 was de concertzaal het belangrijkste podium. Maar andere (particuliere) initiatieven verbreden het muziekaanbod in de stad, tegen lagere entreprijzen. Van enige gemeentelijke subsidie is pas in de 20^e eeuw sprake.

Societeit Harmonie (opgericht in 1826) verzorgde in de bovenzaal van het gebouw De Doele aan de Coolvest concerten voor leden en genodigden.

In de zomer speelde op zondagavond de harmoniekapel op de Plaats Doele. Vanwege de aanwas van leden werd in 1844 een nieuwe zaal gebouwd: De Groote Doele.

Na een korte periode eigendom geweest te zijn van de R.K. parochiekerk van Onze Lieve Vrouwe aan de Wijnhaven komt het pand in 1863 in handen van een internationale bank en wordt daarna verhuurd als kantoor- en pakhuispand. Het gebouw heeft het bombardement van 14 mei 1940 niet overleefd.

Bierstraat 11
N.V.Houtzager en Van der Valk's handelsvereniging

Jan (Carlo Giovanni Francesco) Giudici (1746 – 1819)

Jan Giudici, Italiaans architect, vestigt zich in 1770 in Rotterdam.

In 1786 werd Giudici aangesteld als architect en inspecteur-generaal der gebouwen van de Admiraliteit op de Maze en in 1795 in dezelfde hoedanigheid bij het Verenigd Departement van Rotterdam en Vlissingen.

Daarnaast trad hij op in dienst van Koning Lodewijk Napoleon, werkte hij aan diens nieuwe paleis in Assen en werd hij belast met de algemene leiding over de wederopbouw van Leiden na de buskruitramp 1807.

Een bekend werk van Giudici in Rotterdam was de Rosaliakerk aan de Leeuwenstraat.

Net als de concertzaal zijn alle gebouwen van Giudici in Rotterdam bij het bombardement van 14 mei 1940 verloren gegaan.

Bronnen:

- Mr.H.C.Hazewinkel , De Concertzaal in de Bierstraat, Rotterdams Jaarboekje 1940.
- Stadsarchief Rotterdam.
- Ach lieve tijd, uitgeverij Waanders/ Gemeentearchief Rotterdam.
- Paul van de Laar, Stad van Formaat, 2000, Waanders Uitgevers.

Waterstadgenootschap

contact:

info@waterstadgenootschap.nl